

Besúgó 9.

A találkozó végén...

Ma, a 8. nap után boldogan és teli szívvel, teli torokból kiálthatom, hogy megcsináltuk!!!

Adysok, szajániak, szeretnék mindannyiótokat a szívemre ölelni. Nagy dolgot tettünk közösen, együtt, összefogással. Tudunk, mert akarunk! A sok dolgos kéz munkájának gyümölcse, hogy 19 színjátszó társulat mutatkozott be falunkban, a mi színpadunkon.

Köszönet mindazoknak, akik előadásról előadásra ott ültek a nézőtéren – amennyiben jutott nekik ülőhely –, mint a szivacs szívta magukba minden mozdulatot, minden szót, és minden előadás után önfeledten tapsolva buzdították a szereplőket. Tíz napig minden délután benépesedett a művelődési ház környéke, mindenki az előadásokra igyekezett, aki csak tehetett. Másnap a péknél, boltokban, a piacon vagy éppen az orvosi rendelőben mindenki az előző napi színházi élményeit

mesélte. Tíz napig minden nap telt ház előtt folytak az előadások. Ezért a közönségért érdemes volt belevágni a fejszénket egy ekkora fába! Ez a közönség mindent megérdemel!

Nem várom, hogy vége legyen, pedig fárasztó a rengeteg munka, amit igényel egy ilyen találkozó megszervezése. Nem. Attól félek, hogy befejeződik, mindenki elmegy, és hogyan tovább? A lelkes diákok, akik oly boldogan írták vagy rajzolták le élményeiket, benyomásaikat, vagy éppen elemezték a frissen látott előadásokat, a nézők, a szervezők mind itt maradunk, és egy üresség marad bennünk. A hiányérzet sokáig megmarad. Tapasztalatból tudom, nem egyszer átéltem már aratóünnepség után, az orci barátainkkal eltöltött közös táborozás után. Ilyenkor önkéntelenül is felvetődik bennem egy kérdés. Vajon mikor és hol lesz újból együtt a csapat, ott lesz-e mindenki?

Örömmel vettem a tollat a kezembe, hogy mindenkinek kifejezzem hálámat ezért a tíz felejthetetlen napért, és a végén a sírás fojtogat, elégedetlen vagyok önmagammal. Nem tudom betűkkel, szavakkal kifejezni mindazt, amit érzek. Bárhogy is igyekszem, százszor újrakezdem, a betűk a papíron üres semmitmondó szavakká állnak össze. Nem tükörzik eléggé érzéseimet.

Fáj az elválás, félek a csendtől, ami ezután következik.

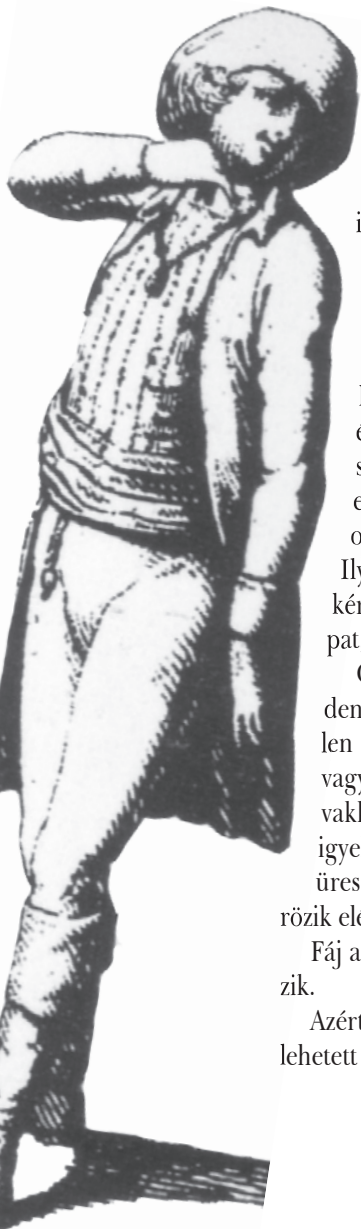
Azért még egy gondolat motoszkál bennem... Vajon lehetett volna jobban?

Benyócki Sára,

az Ady Endre Művelődési Egyesület elnöke

**Köszönet mindenkinek,
aki végig segítette a Találkozó munkáját!**

Apró Kornél, Tamara
Benyócki Árpád, Gabriella, Violetta, János, Sára
Bera Levente
Berki Erzsébet, József, Jolán
Beszédes Attila, Róbert, Zsuzsanna, Franciska, Valéria,
Roland
Budai Natália
Búza Gabriella
Fehér Heléna
Fekete Ágoston, Mónika
Fodor Krisztián, Martina
Gyenge Andor, Rozália, Lajos
Jenován Henrietta, Rózsa
Kéri Brigitta, Zoltán, Nikoletta
Keszég Károly, Erzsébet
Kormányos Csaba, Márk, Erika, Klára, Tibor, Ádám
Kovács Róbert, Hajnalka
Kőműves Anna, Júlia
Krizsán Pál, Erzsébet, László, Eleonóra
Kugli Albert
Kürti Oszkár
Lábadi Zoltán
Lukity Anna
Mészáros Erzsébet
Micsiz Rozália
Muntyán Simon
Nagy Alex
Palatinus Ilonka, Klára
Pozsár József
Süli Hajnalka
Szabó Nándor, Tímea, József, Péter
Szenes Attila
Tóth András, László, Gizella, Norbert
Tószegi Elvira, Lajos
Törköly Róbert, Zsolt
Varga Angéla, Andor
Zombori Gábor, Natália, Róbert, Ramóna, Szilveszter,
Brigitta, Flórián, Judit, Angéla

Egy furcsa musical apró gyémántokkal és hit nélküli rovarokkal

A szabadkai Fabula Rasa Színhátszó Grund Rovarok című előadásáról

A Fabula Rasa minden évben nagyon sok általános és középiskolás gyermekkel dolgozik. A Találkozóra az idősebb korcsoporttal érkeznek. A csapatot Greguss Zalán és Ralbovszki Csaba rendezi. A kiváló egyéni teljesítmények valahogy most nem álltak össze csoportteljesítménnyé, talán majd legközelebb több energiával és önbizalommal játszanak a fiatalok, hiszen ők az élet harcosai!

Solténszky Tibor úgy döntött, hogy gonosz és őszinte bogár lesz, ráadásul nagyon nem barátja a zenés műfajoknak, különösen amatőr színházi közegben, mert egyébként nagyon magas rendű művészi kifejezési lehetőségnek gondolja a zene által meghatározott formával, ritmussal, érzelmi tartalmakkal együtt csinált színházat, de ezt baromi nehéz jól előadni.

Ez egy furcsa musical, bonyolult feladat valami mássá átalakulni, miközben a színészek emberek maradnak, úgy tűnt, hogy a társulat tagjai nem emésztették meg ezt, azaz nem tudták, hogy mi a feladat. Még a viszonylag egyszerű jelenetek sincsenek kellőképpen eljátszva, nincsenek feltöltve energiával, személyiséggel.

Zenés színházat úgy kell csinálni, hogy mindenki tud játszani, énekelni, táncolni. Itt nem láttunk igazán kiemelt helyzeteket, kidolgozott, ütős koreográfiákat, ami azt jelenti, hogy a csapat nem kapott elég segítséget a felkészülés során. Soly számára nem volt átütő színházi élmény ez az előadás, nem lépett át azon a bűvös határon, hogy lehessen vele varázsolni.

Béres Márta az apró pillanatok varázsáról beszélt, arról a két másodpercről, aminek köszönhetően megjegyeznek valakit. Ebben előadásban is voltak ilyen két másodpercek, például a maffiafőnökös puszik vagy a szülő rész. Az előadás akkor kezd el működni, ha mindannyian megtalálják ezeket a pillanatokot, és ha a színpadon nem lesz „nem feladat”, hiszen az ember átmehet a színpadon úgy is, hogy azt megjegyezzék, de úgy is, hogy az egyáltalán nem lesz része a darabnak.

Brestyánszki Boros Rozália először érezte azt, hogy nem mindig jó, ha ilyen profi felszereltség áll az előadás mögé. Gyönyörűek a jelmezek és a díszlet, profi a

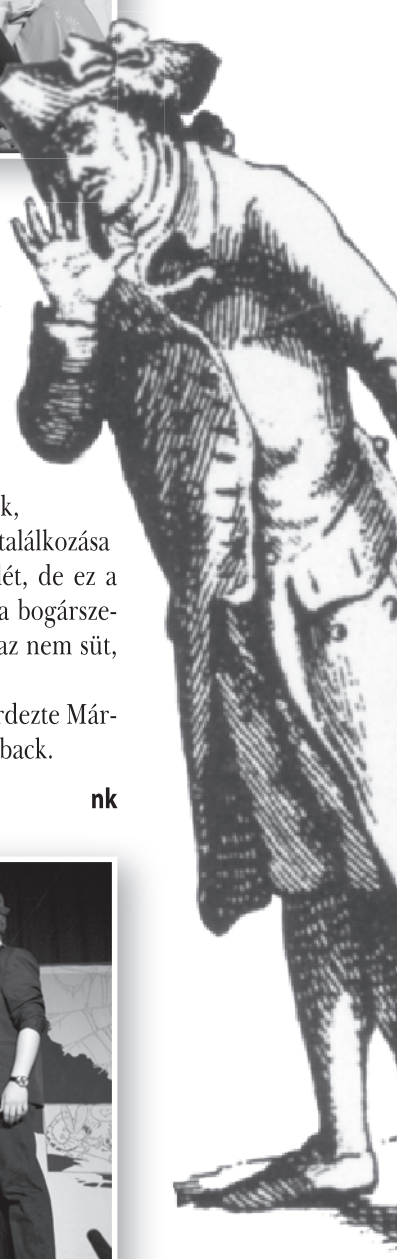

hangtechnika, de mi lenne, ha csapat tagjai dolgoznák ki a saját jelmezeiket? Ez adna egy olyan plusz feladatot, hogy ki kell találniuk önmagukat, önmagukból gyúrnák ki a jelmezt. Itt egy fordított folyamatot láttunk, a színjátékosok felhúzták a bogárjelmezt és az elviszi helyettük a balhét, nem kell nekik semmit csinálniuk, a jelmez elvégzi a feladatot, ez nem feltétlenül tett jót a darabnak.

Voltak nagyon szép színészi pillanatok, apró, pici percek – például a tiszavirágok találkozása –, melyekben érezhető volt a színészi jelenlét, de ez a tömegben elveszett. Ha nem hittel játsszák a bogárszerpetet, ha nincs a színészen energia, akkor az nem süt, nem dől az erő a közönség felé.

Az első dal lenyűgöző volt, Rozi meg is kérdezte Mártitól, hogy szerinte élőben megy-e, vagy playback.

nk

Fergeteges siker

A zsűri véleménye a bácskerteszi Sturcz József Amatőr Színjátszó Csoport előadásáról

És Kálmán Imre péntek este boldogan pezsgőzött a mennyben. A Marica grófnő Molnár József rendezésében rengeteg energiával, nagyon igényes hangszerelésben – természetesen élő zenekarral, népes tánckarral, látványos jelmezekkel és díszlettel – és még sorolhatnánk – kápráztatta el a közönséget.

Brestyánszki Boros Rozi lelkének nagyon jót tett a kupuszinai csoport fellépése. Régóta követi őket, talán már kilenc előadásukat látta, mindegyik jó volt, de a mai a legjobb. Ez az előadás elszállt. Most nyert számára igazolást, hogy az operettnek van helye a színpadon, van létjogosultsága, van aktualitása. Nagyon szép színészi alakításokat látott, nagyon helyükön voltak mind egyenként a színpadon. Mindenki külön-külön is nagyszerű volt, de ki kell emelnie a kart hátul, a népséget, akik mind tökéletes színpadi jelenléttel kísérték az egészet. A koreográfia csodálatos volt, szerény volt, nem volt túlszólva, de voltak benne csavarok, finták. Díszlet: ízléses, helyénvaló, annyi, amennyi kell, egy dekával sem több, funkcionális volt. A jelmezek végtelenül választékosak voltak, úgy érzi, a csoport belsejéből fakadtak. A zene dzsesszesebb volt az eredeténél. De hogy került oda a műanyag dosszié?

Solténszky Tibor csatlakozott Rozi „szakmaitársaságához”. El volt ragadtatva a produkciótól. Elkezdtek, és pillanatokon belül működött a dolog. Zenés produkcióknál kicsit aggódik az ember,

hogy el lesznek-e dalolva a dalok, és azt hallotta, hogy ezek a dalok el lettek énekelve. A színpadnak van egy olyan játéka, hogy elkezd csodálni azt az embert, akinek madarat ültettek a torkába, és jobban megy neki az éneklés, mint az operettszínháziaknak, akiknek a szövegét nem érti. A főszereplő nemcsak érthetően énekel, de még érzelmeket is képes közvetíteni. Nagyon jól működött az első felvonás, röpiült az idő, benne élt a közönség is a mesében, akkor tapsoltak, akkor nevettek, akkor könnyeztek, amikor a társulat akarta. Nagyon intelligensen állították színpadra. A fényjáték lehetne egy picit rafináltabb. Meg lehetne csinálni, hogy először félhomály legyen a színpadon, és lassan növelnék a fényt, ahogyan az emberek be-

jönnek a színpadra. A második felvonásban a nagy duettnél szintén lehetne kicsit játszani a fényekkel. Nagy dolog az otthonuktól 100 kilométerre ennyit adni a házigazdáknak, akik tíz napig beletettek apait-anyait, hogy a fesztivált ki- szolgálják.

Béres Mártnak egy szajáni asszony azt mondta, ezért érdemes volt élni, és szerinte ebben nem sok túlzás volt. Tényleg minden túlzás nélkül az egy csoda, amit a kupuszinaiak csinálnak, sőt az egész falu egy csoda. Neki ez egy gyönyörűség volt, folytak a könnyei a gyönyörűségtől, a büszkeségtől, az örömtől. Ilyen nőket és férfiakat látni a színpadon, az ember elhisi a szerelmet, énekesek is, táncosok is, akrobaták is, hogy a legkisebb szerepű statisza is megállja a helyét, és egy pillanatig sem válik priváttá. Fantasztikus élmény volt. Többször játszott már Kupuszinán, és amikor a *Pál utcai fiúk*kal jártak ott, egy asszony megkérdezte, hogy miért van a Vajdaságban, ha bárhol másutt is lehetne. Ő ma megkapta a választ. Amíg a kupuszinaiak itt vannak, addig ő is itt lesz. És a leendő férjét is fölhívta, mondta neki, hogy megkérdezi majd a kupuszinaiaktól, hogy egyszer odaköltözhetnek-e.

A rendező, Molnár József elmondta, hogy a faluban már régóta foglalkoznak operettel, noha a szakma nem kedveli ezt a műfajt. A legfontosabb a közönség. Az szereti, akkor meg miért ne csinálják. Nagyon fontos, hogy ennyien állnak mögötte. Csak szólítják őket, és mennek. Soly megjegyezte, hogy nem arról van szó, hogy a szakma nem szereti az operettet, hiszen állandóan azt játsszák. De nem mindegy, hogyan játsszák. Ez a megúszós műfaj, a zene meg a csillogás úgyis elviszi a dolgot, de itt egy eleven mesét láttak. Komolyan vették magát a darabot is, látszik, hogy mindenki odateszi magát a dolog mögé. A csoport elmondta még, hogy könnyű úgy dolgozni, mikor van sok fiatal, aki akar járni a próbákra, akik hajlandók lemondani sok mindenről, és járnak a próbákra. Lehet sikert elérni, ha ők akarják.

Ez volt a mi napunk!

A szombat csak rólunk, gyerekekről szólt. Főszerepben volt a mese és a játék. Mi mindkettőt imádtuk.

A *Csizmás kandúr* egy örökzöld, nincs olyan gyerek vagy felnőtt, aki ne ismerné. Igaz, hogy a legkisebbeknek ajánlották, de mi, felsősök és a jelenlévő felnőttek is érdeklődéssel figyeltük. Utána következtek a gyerekfoglalkozások. Az alsó és felső korosztállyal külön csoportvezetők foglalkoztak, gyermekjátékokat mutattak be, és játszottak velük együtt. Mindkét korosztály élvezte a játék örömeit, végignevette a foglalkozásokat, közben pedig tanult valamit a színházi világról. Az este egy komolyabb eseménnyel, egy József Attila-esttel zárult. Az előadás visszazökkentett minden résztvevőt a jelenbe, felébresztett az álmvilágból, amelybe a nap folyamán kerültünk. Feltárult a költői életút, egy nehéz sors kibontakozása, a kínokkal teli földi lét és annak a vége.

A nap végére elfáradtunk. Hazafelé menet képkockákat láttunk magunk előtt a *Csizmás kandúrból*, közben a vámpiros játékra gondoltunk, és egy hirtelen ötlettől vezérelve szavalni kezdtük József Attila első versét. Mik ezek, ha nem boldog gyerekarckok? Szentül hisszük, hogy ez is volt a cél.

A diákzsúri

Egy életen át

Beszélgetés Nagy Antallal, a szajáni Ady Endre Művelődési Egyesület drámai csoportjának egykori vezetőjével és rendezőjével, a közönségzsűri elnökével

Anti bácsi 1935. március 2-án született Szajánban, óvodába nem járt, mert ahogyan meséli, falunkban akkoriban még nem volt óvoda. Az iskolát az akkor még új (ma a Móra Károly nevet viselő) általános iskolában kezdte meg, oda járt az elsőtől a negyedik osztályig, az ötödik osztálytól jöttek „fel” a templom melletti épületben lévő tanterembe. Az épületben akkor még az utcai front felől volt az óvoda, beljebb (a folyosó mellett) a tanító lakása, még beljebb, a lakás mögött egy tanterem, ott fejezték be akkoriban Szajánban a hatodik, majd a későbbiekben a hetedik osztályt.

Nagy Antallal

Utána következett a kisérettségi, melyet Nagyikindán tettek le. A mostani nagyikindai gimnázium épületébe jártak hétfőtől péntekig, szombatonként és vasárnaponként pedig Tiszahegyesre jártak csoportosan a kötelező orosz nyelvórákra. Nagyikindán pedig mindannyian bentlakók voltak, mindenki ott lakott, ahol lakást tudott szerezni.

Akkoriban még gyalog mentek Nagyikindára, a hátukon, puttonyokban vitték az egy hétre való élelmet, ruházatot és más szükséges dolgokat.

„Én Kikindán egész kinn, a kórháznál, ott laktam. A kisérettségit pedig tehát ott, Kikindán elvégeztük, a kisérettségi volt a gimnázium (első, második és harmadik év), egy év alatt végeztük el a három évet, sűrítve” – meséli Anti bácsi. A kisérettségi vizsgára pedig Harsányi Ilona (a szajáni iskola akkori igazgatónője) és Csillag Eta (a szajáni iskola akkori tanítónője) készítette fel. (Az úgynevezett kisérettségi akkoriban annyit ért, mint korábban egy gimnázium.)

A kisérettségi után Szabadkán lehetett jelentkezni a tanítóképzőbe, a korosztályukból összesen ketten jelentkeztek (iratkoztak) be:

Nagy Antal mellett még Tápai Zsuzsanna is, ám a bejelentkezés ellenére Anti bácsi nem indult el mégsem a tanítóképzőbe, mert neki „nem volt miből”, tehát akkor az anyagi lehetőségei nem tették ezt lehetővé.

„A megélhetésért dolgoztam, ahol lehetett” – mondja Anti bácsi. Dolgozott a kőműveseknél Mokrinban, Tiszahegyesen, valamint Szajánban is, többek között Gázsó János és Takács Sándor kőművesmestereknél.

Mindemellett volt még „istállós, kocsis, ebédkihordó” is. Egy alkalommal, amikor Szajánban a Jugokamilánál, a kamillaszárítóban, ahogyan Szajánban hívták, a Bukiban dolgoztak a kőművesekkel, ott figyelt fel Anti bácsira a szárító akkori munkavezetője, Ozsvalt Sándor bácsi. Kivette őt a kőművesek közül, majd ott, tehát a szárítóban, lett „segédszárító, minden”.

Színarabokat szükségből kezdett el rendezni, élete első rendezése *A falu rossza* című népszínmű volt.

A drámai csoport akkori rendezője, Harsányi Ilona hazafelé menet megsérült: elesett, és eltört a medencecsontja. Ő kérte meg Anti bácsit, hogy fejezze be helyette a színarab rendezését, és persze az előadások megszervezése is rá hárult, mivel

addigra a plakátok is elkészültek, és már elküldték őket vidékre is. Két hét volt még hátra az első előadásig.

„Addig technikai rendező voltam Harsányi Ilona mellett, ott voltam minden színarabpróbán, így volt már némi tapasztalatom a színjátszásban, ám természetesen nagy szükségem volt még azért a rendezésben való segítségre, ezt a számomra nagyon jelentős segítséget akkor végül leginkább Bera Páltól kaptam meg” – folytatja az élettörténetét Anti bácsi.

Összehívta beszélgetésre a régi szereplőket, Bunford Gyuri bácsit, Csajkó Annát és Hajnal Takács Ferencet. Tőlük kért tanácsot, mivel színjátszás szempontjából ők voltak az „életképei”, gyermekkorában többször látta őket szerepelni.

Anti bácsi első rendezésének, *A falu rossza* nagy sikere lett Szajánban. Úgy tűnik, hogy az élet vagy talán egy bizonyos fokú karizma, esetleg maga Thalia akarta, hogy itt a szórványban, egy kis lélekszámú és a népességét-lakosságát tekintve egyre fogyó faluban megmaradjon a közművelődés és nemzeti hagyományunk.

Annak idején, 1979 márciusában Anti bácsi egy újságnak készült riportban (V. Daróczy Júlia: Nem csitul az ének, a tánc, a lelkesedés. Új művelődési otthon épül Szajánban. *Magyar Szó*, 1979. március) elmondta, hogy az egyesületben akkoriban három csoportban 70 műkedvelő tevékenykedett.

Az egyesület színjátszó csoportja évente három bemutatót tartott, kettőt a felnőtteknek, egyet a gyermekeknek. A felnőttekkel akkor éppen Molière *A botcsinálta doktor* című vígjátékát adták elő a régi színpadon, a gyerekekkel pedig a *Köd előttem, köd utánam* című mesejátékot.

Tudatos szervezés eredménye volt az, hogy akkoriban több gyermekelőadást és kevesebb felnőtteknek szánt előadást tartottak, mivel ők, a gyermekek lesznek majd az utánpótlás egyesületünk és falunk drámai csoportjában. Akkor már nagyban készültek az észak-bánáti körzeti középöntőre. Minden szemlére beneveztek, olyankor pedig minden harmadik napon próbát tartottak.

Abban az időben Szajánban havonta kétszer-háromszor volt közművelődési esemény: vagy egyesületünk tagjai vagy vendégegyesületek, színjátszó csoportok stb. színjátszó, táncosai léptek fel.

A hivatásos színházakkal nemigen tarthatták a kapcsolatot, mivel kicsi volt a régi színpad, rosszak voltak a munkakörülmények, de annál élénkebb volt az együttműködés és az előadáscsere a tartomány műkedvelőivel. Tóba, Kikinda, Jázova, Torda, Bánáttopolya, Kispiac, Mohol, Péterréve, Földvár, Telecska, Majdán, Lukácsfalva és más helységek színjátszóival, táncosaival tartották a kapcsolatot.

A későbbiekben a tartományban már gyakrabban szerveztek tanfolyamokat a műkedvelő rendezőknek, de csakis a műkedvelők számára íródott, a 70-es évek élettémáihoz kötődő, azt bemutató színdarabok igazából nem születtek. Akkoriban a külföldi szövegkönyvek, a magyarországiak és a romániaiak érdekesek és játszhatóak voltak, de lényegében nem rólunk szóltak.

Elmondta, hogy a Palatinus Imre vezette néptáncosok és népdalénekesek ápolták leginkább a néphagyományokat, a népszokásokat, máig is ez az elsődleges feladatuk, de a színjátszóknak akkor is és ma is a jelent, a mindennapi aktualitásokat kell, kellene bemutatniuk.

Hogy miként? Szerinte a színművek megrendezésében a fokozatosság elvét kell betartani, a könnyebb fajsúlyú színdaraboktól fokozatosan haladni az összetettebb tartalmúak, majd a dráma felé, egyszerre kell nevelni ily módon a színjátszókat és a közönséget.

Sok színdarabot rendezett az egykori ütött-kopott, olajos padlójú kultúrotthonban... Mindig is szegényes körülmények között próbálta felépíteni és minél jobban fellendíteni a szajáni amatőrizmust. Nagyon sokat áldozott a kultúra ápolására, nagyon sok estét töltött a művelődési egyesületben, ahol ő szinte minden volt:

rendező, dramaturg, szervező, díszlet- és jelmeztervező. Szerencséjére nagyszerű

segítőtársai is akadtak, többek között Sebők Irma tanítónő.

Amikor felkészültek egy színdarabbal, akkor nemcsak a helyi közönséget szórakoztatták, hanem vendégszerepeltek a környező falvakban: Tóbán, Magyarcseryén, Kisoroszon és sok más helyen is.

Nagy Antal a közművelődésben végzett munkájáért a Dušan Vasiljev-díjat is kiérdemelte annak idején.

Anti bácsinak három gyermeke van: Valika, aki Tóbán él, valamint Csaba és Irma. Ők Szajánban élnek. Az unokája, Nagy Alex pedig tavaly egy színdarab (*A Narancs*) főszereplőjeként díjazott lett Bácskerteszen, a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók XVIII. Találkozóján.

Életében a családja mindig is legfontosabb volt számára, de ugyanúgy a közművelődés és más közügyek intézése is.

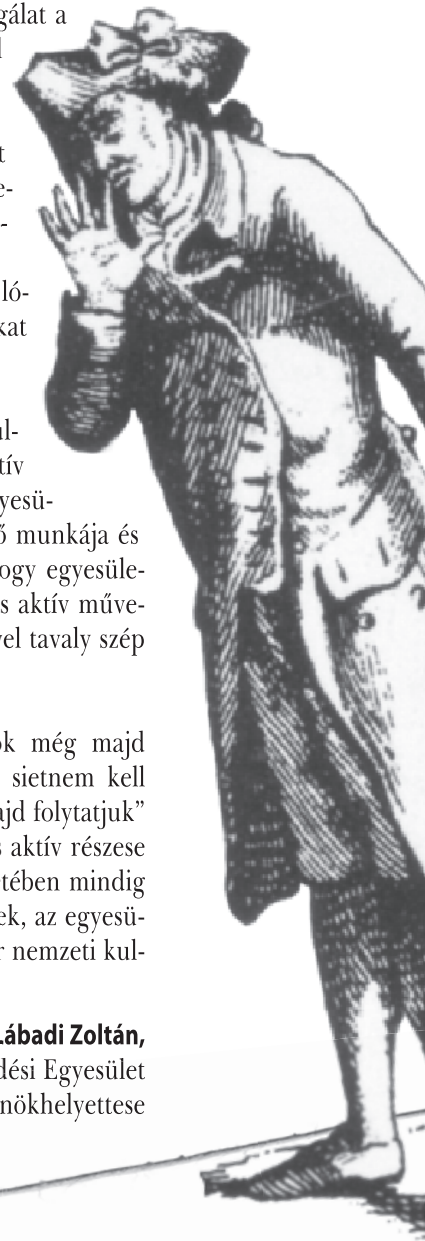
1961-től volt aktív tagja Szaján önkéntes tűzoltóságának, tevékenyen részt vett annak munkájában Sebők Péter elnöksége alatt. A tűzvédelmi szolgálat a szövetkezetünkben működött, és végül szerves része lett a szajáni Önkéntes Tűzoltó-egyesületnek. Előbb csak tag volt, majd titkár, az időközben elvégzett altiszti vizsga után pedig parancsnokhelyettes lett. Aztán 2000-ben megválasztották az egyesület elnökévé.

Ahogy Anti bácsi elmondja, sokat lótot-futott azon fáradozva, hogy a fiatalokat is megnyerje a tűzvédelemnek.

Nagy Antal sokéves szorgalma és a kulturális, valamint a közéletben végzett aktív tevékenysége nagyon sokat lendített egyesületünk és falunk művelődési életén. Az ő munkája és aktivitása nagyban hozzájárult ahhoz, hogy egyesületünkben, a drámai csoportban jelenleg is aktív művelődési élet folyik. Lábadi Tibor vezetésével tavaly szép sikert ért el a Találkozóan a csoport.

„Zoltán, majd még beszélünk, hozok még majd anyagot, képeket... Most mennem kell, sietnem kell zsűrizni! A riport aljára írd oda, hogy majd folytatjuk” – mondja Anti bácsi, majd elsiet, hogy is aktív részese lehessen annak, aminek egész eddigi életében mindig is részese volt, falunk művelődési életének, az egyesületünk munkájának és egyetemes magyar nemzeti kultúránknak.

Lábadi Zoltán,
az Ady Endre Művelődési Egyesület
elnökhelyettese

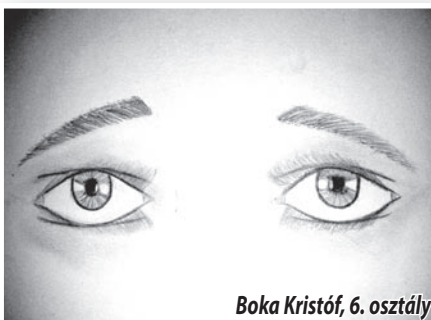
Minden tisztelem az önöké!

Mikor meghívást kaptam arra a taggyűlésre, amin közölték velem, hogy a falu egy nagyszabású rendezvényt készül szervezni, bevallom, egy picit megszeppentem. Már a gyűlés ideje alatt kezdett kikristályosodni, hogy valójában egy olyan esemény lesz ez, ami mindenkit lázba hoz majd, egy egész falut megmozgat, és ebben az iskolás diákoknak is komoly szerepük lesz.

Martina számtalan kérdést és kérést intézett felém, én meghallgattam őt, és megígértem neki, hogy amiben tudok, a rendelkezésére fogok állni. Úgy hiszem, az együttműködés egészen jól sikerült.

Miután eddig elért eredményeket figyelembe véve kineveztem azt a három tanulót, akik a diákzsűri tagjai lesznek, neki láttunk a munkának. Gyűjteni kezdtük a gyerekek faluról szóló verseit és fogalmazásait, rajzokat készítettünk a színházról és az azt körülvevő miliőről, színházművészet címmel szakköri órát tartottam, áttanulmányoztuk az eddigi években megjelent *Súgókat*, számtalan beszélgetést folytattunk arról, hogy miért és kik számára fontos a színház, és azon belül is az amatőr színjátszás. Egy-egy szóval ráhangolódtunk a rendezvényre.

A megnyitó napján, mikor a kezemben tartottam a *Súgó* első számát, könnyek szöktek a szemembe. Ekkor még nem is sejtettem, hogy hány olyan este

Boka Kristóf, 6. osztály

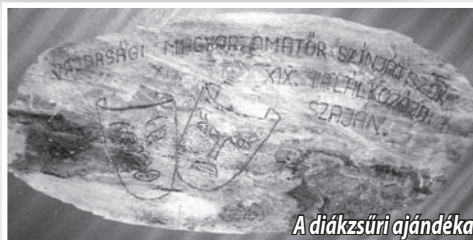
lesz, amikor ugyanez az érzés lesz rajtam úrrá. Volt ilyen – sok. Minden délután és este ott ültem a diákzsűri gyűrűjében, figyeltem és értékeltem. Láttam számtalan komédiát, tragédiát, musicalt, operettet, láttam, amit látnom kellett. A meglevenedett hétköznapi, olykor lehangoló valóságot, álomvilágot, problémák tömkelegét, titkos vágyak megvalósulását, azt a világot, amit csak a színház tud megteremteni a hétköznapi ember számára.

Minden nap megbeszéljük és lejegyezzük a véleményünket, észrevételeinket, hiányérzetünket (abból alig volt). Ezen írások az aznap megjelent *Súgóban* már láthatóak is voltak. Számtalan fényképet készítettünk, melyeken – visszanezve azokat – jókat vidultunk. Élmény és kihívás is volt egyben, kötelezettség és szórakozás, de megérte.

Az életben kevés alkalommal volt részem olyan eseményen ott lennem, ahol a rám bízott feladat, a befektetett munka azonnal meghozta gyümölcsét. A *Súgókat* látva, Martina szemébe nézve estéről estére láttam az elégedettséget és a hálát. És legalább ekkora, ha nem nagyobb hálával tartozom én és a szajáni iskola neki és a szerkesztőcsapatnak mindenért.

A házigazdáknak csak gratulálni tudok, méltón helyt álltak, és sok sikert kívánok azoknak, akik jövőre ezt a feladatot kapják!

Krabók Csilla
magyartanár

A diákzsűri ajándéka

Kovács Dominika, 6. osztály

A Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók XIX. Találkozójának diákzsűrije

A diákzsűri értékelte

A találkozó végéhez értünk. Élünk a lehetőséggel, amit kaptunk. Minden nap ott voltunk és figyeltünk. Ami viszont ennél is fontosabb, hogy nagyon sokat tanultunk. A művészet, amit az emberi önvaló tökéletességének viszatükröződésévé határoz meg egy ismeretlen szerző, a szemünk láttára vált létező dologgá. Sokan közülünk ezt eddig nem tudták, és most megláthatták. Sokan kaptak választ arra a kérdésre, hogy mi a színház, ki a színész, mi az, hogy színházművészet. Most már nemcsak légből kapott dolgok, amikről eddig is hallottunk és olvastunk,

hanem a valóság. Amire számítottunk, megkaptuk: tömény humor, látványos színpadkép, kiváló színészi alakítások, persze az amatőrök szintjén.

Többé nem ülünk ott, és nem figyelünk. Holnaptól a megszerzett tudást bevisszük az irodalomórákra és a mindennapjainkba is. Ha legközelebb pedig színházban járunk, akkor már egy kicsit szakmai szemmel nézelődünk.

Üdvözlöt a diákzsűri tagjaitól:
Dominika, Flórián és Hargita

Akik minden előadást megnéznék

A XIX. Találkozó szakmai zsűrije

Béres Márta

Újvidéken született, ugyanitt végezte el a gimnáziumot és a Művészeti Akadémiát (Hernyák György, Mezei Zoltán és Pálfi Ervin osztályában). 2006 óta a Kosztolányi Dezső Színház tagja.

„Veszélyes szakmának tartja a munkáját: a művészt bánt és őt is bántják. Néha

maga sem tudja, mi van, de szeretne egyszerűen fogalmazni, és úgy, hogy ne nevéssék ki. – A közhelyek is lehetnek igazak, nem? – kérdi, állítja. Például az ő Isten csupa agyoncsépett, de igaz dologról szól: az elfogadásról, a szeretetről. Ennyi. Nem elég? A legrangosabb vajdasági magyar színészdíjat úgy köszönte meg, hogy szeretne minden évben jobb színész és jobb ember lenni. Sokan kinevették.” (Szerbhorváth György interjúja a nol.hu-n 2014-ben)

„Amikor Urbán Andrással dolgozunk, nem kapunk szerepeket, és nem játszunk figurákat. Feladatok vannak, amik az adott munka témájából nőnek ki. A színpadi létezés ki-ki kreativitásának, gondolkodásának, előéletének, érzelmi világának és értelmi képességének a szüleménye.” (*Magyar Narancs*, 2013)

Szerepei a Kosztolányi Dezső Színházban

Shakespeare: *Makrancos Kata* (Bianca); Mrožek: *Tangó* (Ala); *Urbi et orbi* (Móni); Brecht – *The Hardcore Machine*; Brad Fraser: *A szerelem igaz természete* (Benita); John Fowles regénye alapján: *Lepkegyűjtő*; *Turbo Paradiso*; Tolnai Ottó: *Könyökkanyar* (Eleonóra); Sergi Belbel: *Vér*; *Terápia*; Beszédes István: *Szardínia* (Zsilett Zsanett, Magduska); *The Beach*; X; Tolnai Ottó: *A kisinyovi rózsák*; Béres Márta: *One-Girl Show*; Tolnai Szabolcs: *Éljen a szerelem!*; *Dogs and drugs*; *Az eredeti Hamlet*; *Pass-Port trilogia*; *Az ember komédiája*; *Rózsák*; *Két karodban – Ahogy Radnóti Miklós szeretett* – előadóest.

Szerepe a budapesti Vígszínházban:

Othello (Desdemona).

DÍJAI

- 2007 – a kisvárdai Határon Túli Magyar Színházak fesztiválján a legjobb fiatal színésznek járó díj
- 2008 – a nagybecskereki Vajdasági Hivatásos Színházak 58. Fesztiválján a legjobb fiatal színésznek járó díj
- az újvidéki a Sterija Játékokon a Dara Darinka Čalenić alapítvány legjobb fiatal színésznek járó díja
- a kisvárdai Határon Túli Magyar Színházak fesztiválján meghívást kapott Alföldi Róberttől egy produkció elkészítésére
- a VIII. Pécsi Országos Színházi Találkozón (POSZT) kollégáival (Erdély Andreával, Mészáros Árpáddal és Mikes Imre Elekkel) együtt különdíjat kapott a szakmai zsűritől az *Urbi et orbi* előadásban nyújtott művészi teljesítményért
- 2010 – a Vajdasági Hivatásos Színházak 60. Fesztiváljának különdíja a *The Beach* c. előadás színészeinek (Béres Márta, Erdély Andrea, Mészáros Árpád, Mikes Imre Elek)
- 2010 – a X. Pécsi Országos Színházi Találkozón (POSZT) a legjobb fiatal színésznőnek járó díj
- Pataki-gyűrű díjra jelölték a 2006/2007-es, 2007/2008-as és 2009/2010-es színházi évadban
- 2010. – Vajdasági Magyar Művészeti Díj
- 2011 – Pataki-gyűrű díj a *One-Girl Show* című előadásért.
- 2013 – Monodrámák és Pantomim Fesztivál Zimony, Maja Dimitrijević Aranymédál
- 2013 – Monodrámák és Pantomim Fesztivál Zimony, különdíj az újító jellegért (*One-Girl Show*)
- 2013 – Bodrogvári Ferenc-díj
- 2013 – XXV. Magyar Színházak Fesztiválja, Kisvárdai, Kisvárdai város polgármesterének díja

Akik minden előadást megnéznék

A XIX. Találkozó szakmai zsűrije

Soly, ahogy a szakmában, a színjátszók közül őt mindenki hívja, otthonról haza érkezik a Vajdaságba. Az ő pályája valóban a színházművészet határtalanságát tükrözi, hiszen Európa számos pontján tanult és tanított. Dolgozott együtt a vajdasági magyar színházakkal, és sokszor ellátogatott szakmai és baráti tanácsot adni az itteni premierekre a mainál még nehezebb időkben is.

Soltészky Tibor

ár 1-jétől annak megszűnéséig (2011. június 30.) vezetője. Rádiós művészeti tevékenysége mellett számtalan újságírói területen aktív: újságot szerkeszt és cikkeket ír, olvasószerkesztő, rádiós és tévériporter, kommentátor; színházi dramaturg, rendező; a 90-es években megjelent több verslemez szerkesztő-rendezője.

Már debreceni gimnáziumi éveit alatt csatlakozik az ottoni színjátszó csoporthoz. Az egyetem alatt a Paál István vezette Szegedi Egyetemi Színpad színésze, majd diákvezetője; tanul József Szajna híres Stúdió Színházában, Jerzy Grotowski Laboratórium Színházában. Oktatói, tréneri munkáját már ebben az időszakban elkezdte, színésztrenínget vezet/tanít Magyarországon mindenütt. A nyolcvanas évek elején rövid ideig dolgozik a Stúdió K-ban is. 1982. január 1-jétől a Rádiószínház dramaturgja, 2003. janu-

A londoni Nemzeti Színház Kelet-Európának szánt színházi (Seeding a Network) és drámapedagógiai (Branching Out) szakmai továbbképzéseinek magyarországi koordinátora. Tanított Dublinban, az EDERED európai ifjúsági színházi kurzusán, az Interplay '98 drámaíró fesztiválon Berlinben, ennek a fesztiválnak 2002-ben magyarországi szakmai igazgatója. Észtországban, Szlovákiában, Romániában, Horvátországban a King Baudouin Foundation és az Európai Kulturális Alapítvány megbízásából vezetett szakmai tréningeket. Több színházi képzési szakanyag kidolgozásában vagy lektorálásában vett részt.

SZÍNPADI MUNKÁI KÖZÜL

Álljon itt az, amelyet ő maga emelt ki önéletrajzában. Friedrich Dürrenmatt nyomán a *Pillanatkép egy bolygóról* (Újvidéki Színház), Móricz Zsigmond nyomán a *Lúdas Matyi* (Rigó Béla verseivel, Darvas Ferenc zenéjével – Egre Gárdonyi Géza Színház), John Updike regényéből az *Eastwicki boszorkányokból* (GNM Színistúdió, Keleti István Művészeti Iskola – Kolibri Színház) készült színpadi művek, valamint a *Tranzit váró* (Panboro Színház), *Édes Anna* (Komáromi Jókai Színház, Marosvásárhelyi Nemzeti Színház), *József* (Káva Színházi Nevelési Társulat), *Toldi* (Jibraki Színház), *A gyáva kistigris* (Budapest Bábszínház), *A nők hatalma* és *A mandragóra* (Soltis Lajos Színház).

SZÁMOS SZAKMAI SZERVEZET TAGJA

Így a műkedvelő színjátszókat tömörítő Szín-Játékos Szövetségé is. A 2013-as POSzT (Pécsi Országos Színházi Találkozó) szelektora. Ugyanebben az évben a Zentai Magyar Kamaraszínház friss, fiatal társulatát rendezte.

ÁLTALA KIEMELT RÁDIÓS ÍRÓI MUNKÁI

Kékszakáll (Max Frisch kisregényéből), *Pogány tűz* (Kodolányi János színdarabjából), *Az üzlettárs* (Joseph Conrad nyomán), *Sába királynője* (Szomory Dezső színművéből), *Senkise* (Jerzy Andrejewski poszthumusz regényéből), *Az aranyecset* (Nemes Nagy Ágnes meseregényéből), a *Szalmabuk lázadása* (Páskándi Géza regényéből). Fontosabb rendezései a Rádiószínházban a következő szerzők műveiből kerültek ki: Andrejewski, Erdős Virág, Papp Zoltán, Pataki Éva, Páskándi Géza, Péterfy Gergely, Piros Sándor, Thuróczy Katalin, Toepler Zoltán, Vajda Miklós, Vathy Zsuzsa, Vörös István...

Akik minden előadást megnéznék

A XIX. Találkozó szakmai zsűrije

Brestyánszki Boros Rozália 2007-ben csatlakozott a Találkozó szakmai zsűrijéhez. A csoportok egy rendkívül nyitott és segítőkész zsűritagot ismerhettek meg. Brestyánszki Rozsi 1998-tól a szabadkai Népszínház Magyar Társulatának dramaturgja. Mindeközben folyamatosan ír saját szövegeket és átdolgozásokat hazai és külföldi meghívásos művészeti versenyekre és pályázatokra, illetve a Népszínházon kívül más társulatok számára is. A 2013/14-es évad *Vörös* című előadását, amelyet ő írt, éppen néhány pillanata válogatták be az idei POSZT versenyprogramjába. A *Vörös* a szabadkai Népszínház Magyar Társulata és a budapesti Katona József Színház közös előadása. A Vajdasági Hivatásos Színházak idei, 64. Fesztiváljának versenyprogramjában szereplő *Übű király* című előadásnak szintén ő a dramaturgja (a szabadkai Népszínház Magyar Társulatának előadása).

Brestyánszki Boros Rozália

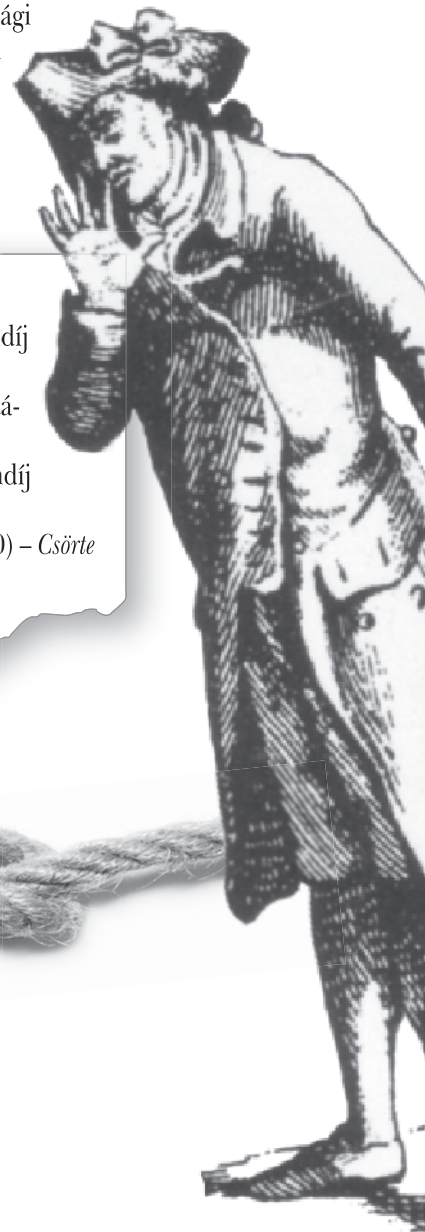
Angol, német és szerb nyelvből fordít. 2000-ben a zürichi Theater Spektakel nemzetközi színházi fesztiválon a szakmai zsűri tagja. A tel-avivi kortárs dráma nemzetközi fórum szakmai műhely munkájának meghívott résztvevője 2001-ben. A műkedvelőkkel 2007-ben nemcsak a Találkozó nyomán kezdett el foglalkozni, de a szabadkai Színitanoda vezetője és állandó tanára is volt. Fontosabb színművei, jelentősebb publikációi között említhetjük *A révész satuja* című darabot (2003, www.zetna.org.), *A kárókatonák még nem jöttek vissza* című szövegkönyvet (amely Gion Nándor azonos című ifjúsági regénye alapján készült), a *Záróra* című zenés színpadi darabot (amelynek társszerzői Mezei Zoltán, Pálfi Ervin, Szóke Attila), a *Stranger In the Night* című drámát, amelyet a szabadkai Színitanodában mutattak be, valamint a *Decenium* című

színháztörténeti munkát (amelyik a szabadkai magyar színjátszás legutóbbi tíz évét dolgozza fel, és a Forum Könyvkiadó Intézet gondozásában jelent meg). *A tengeren nincsen sár* című darab James Cain *A postás mindig kétszer csenget* című regényének a parafrázisa. A Dömötör Andrással közösen írt *Egy elmebeteg nő naplója* című dráma Csáth-motívumok alapján készült. A 2010-es Katona József drámapályázat *Csörte – avagy a kommunikáció diadala* című darab-

jával nyerte meg, amelyet a Békéscsabai Jókai Színházban mutattak be. 2013-ban a Zentai Magyar Kamaraszínház Hernyák György rendezésében be mutatta a *Möbius* című drámáját. 2009-ben jelent meg *Színházi alapok amatőröknek* című kézikönyve, amelyet a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet és a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség felkérésére írt, és amely kitűnő segítség lehet egy műkedvelő rendező számára.

DRÁMAÍRÓI ÖSZTÖNDÍJAI

- Örkény István drámaírói ösztöndíj (2003) – *A révész satuja*
- A Nemzeti Kulturális Alap alkotói támogatása (2005) – *Érintetlen*
- Székely János drámaírói ösztöndíj (2009) – *Fanyar ódiom*
- Katona József-drámapályázat (2010) – *Csörte*

A Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók XIX. Találkozójának díjazottjai

A Találkozó legjobb hagyományos keretek között megvalósított előadásáért 2014-ben Pataki László-díjat vehet át a kupuszinai Sturcz József Amatőr Színjátszó Csoport Kálmán Imre *Marica grófnő* című előadásáért, melyet Molnár József rendezett.

A Magyar Nemzeti Tanács tájlozói különdíját a nagy-kikindai József Attila színjátszó csoport kapja.

A közönségdíjat a kupuszinai Sturcz József Amatőr Színjátszó Csoport nyerte el a *Marica grófnő* című előadásáért.

A zsüri legjobb férfi főszereplőnek járó Szilágyi László-díjat Budai Józsefnek (József Attila színjátszó csoport, Nagyikinda) ítéli oda az *Amese marad* című előadásban Vendel megformálásáért.

A legjobb női főszereplőnek járó Ferenczy Ibolya-díjat Pozsgai Zsófia kapja az Adai Színtársulat *Ovibrader* című előadásában játszott szerepéért.

A legjobb férfi mellékszereplőnek járó Nagy István-díjat Ferkovity József kapja a tóbai Petőfi Sándor Művelődési Egyesület *Naftalin* című előadásában, Laboda Péter szerepében nyújtott alakításáért.

A legjobb női mellékszereplőnek járó Magyar Piri-díjat Lőrinc Tianna kapja, a kisoroszi Testvériség-egység Művelődési Egyesület *Világtalanok* című előadásában, Józsika szerepében nyújtott alakításáért.

A legszebb színpadi beszédért járó Szántó Róbert-díjat Csíkos Dániel kapta a nagybecskereki Madách Amatőr Színház Ifjúsági Pódiuma *Éjfél tájt* című előadásában (Úriember) nyújtott teljesítményéért.

A zsüri különdíját a rendezői, drámapedagógiai és díszlettervezői munkájukért Kucsov Borisz és Nešić Máté együttesen kapják a Zentai Magyar Kamaraszínház Diákszínpadának *Adrian Mole* című előadásáért.

A szajáni diákszüri különdíját a kupuszinai Sturcz József Amatőr Színjátszó Csoport kapja Kálmán Imre *Marica grófnő* című előadásáért.

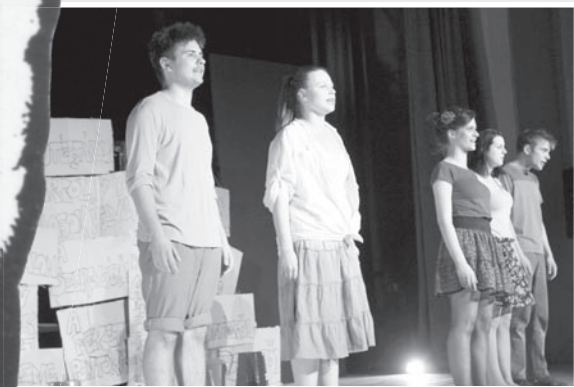
KÜLÖNDÍJAK

A szabadkai Népszínház Magyar Társulatának különdíját, vendégszereplést a szabadkai Népszínház színpadán a kupuszinai Sturcz József Amatőr Színjátszó Csoport kapja *Marica grófnő* című előadásáért.

A szabadkai Kosztolányi Dezső Színház különdíját, vendégszereplést a Desiré villamosa programsorozatban a Zentai Magyar Kamaraszínház diákszínpadának *Adrian Mole* című előadása kapja.

A Zentai Magyar Kamaraszínház egyéves bérletét a szajáni Ady Endre Művelődési Egyesület drámai csoportja kapja.

A Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók XIX. Találkozójának Bambach Róbert-díját a legjobb alternatív vagy új formákat kereső előadásért a Zentai Magyar Kamaraszínház Zsebtársulata kapja a *Föld nélkül* című előadásáért, amelyet Lőrinc Tímea rendezett.

Közösségteremtő tevékenységéért Garay Béla-díjat vesz át a nagykikindai József Attila színjátszó csoport.

A szabadkai Népszínház Magyar Társulatának bérletét a Adai Színtársulat kapja.

A Kosztolányi Dezső Színház bérletét a magyarkanizsai Gondolat-Jel Társulat kapja.

Az Újvidéki Színház egyéves bérletét a nagybecskereki Madách Amatőr Színház Ifjúsági Pódiuma kapja.

A *Hét Nap* különdíját, a hetilap egyéves előfizetését a szajáni Nagy Alex kapja a botcsinálta doktor (Sganarelle) megformálásáért.

A *Hét Nap* különdíját, egy könyvcsomagot kap színészi teljesítményéért és szövegírói–dramaturgiai munkájáért Döme Zoltán.

A *Magyar Szó* napilap negyedéves előfizetését Mátyus Béla, a nemesmiliticsi Németh László Magyar Művelődési Egyesület színtársulatának tagja veheti át Aladár szerepének megformálásáért.

A *Magyar Szó* napilap negyedéves előfizetését színészi teljesítményéért Vörös Endre veheti át a *Marica grófnő*-ben Dragomir Populescu herceg szerepének megformálásáért.

A zEtna Kiadó könyvcsomagját kapja rendezői munkájáért Lábad Tibor, a szajáni drámai csoport rendezője.

A zEtna Kiadó könyvcsomagját kapja színészi teljesítményéért Katona Gábor, a magyarkanizsai Gondolat-Jel Társulat tagja.

A Forum Könyvkiadó Intézet könyvcsomagját veheti át társulatszervezői munkájáért és nem utolsósorban alakításáért Máriás Endre, az Adai Színtársulat tagja.

A Forum Könyvkiadó Intézet könyvcsomagját a *Marica grófnő* zenei rendezéséért mgr. Dienes László, a kupuszina Sturcz József Amatőr Színjászó Csoport tagja kapja.

A szajáni helyi közösség különdíját veheti át színészi teljesítményéért Molnár Oszkár Tasziló megformálásáért a kupuszina Sturcz József Amatőr Színjászó Csoport *Marica grófnő* című előadásában.

A szajáni helyi közösség különdíját veheti át színészi teljesítményéért Lázár Ervin az Apa megformálásáért a kisoroszi Testvériség–egység Művelődési Egyesület *Világtalanok* című előadásában.

A szajáni helyi közösség különdíját veheti át színészi teljesítményéért Odri Norbert Janika megformálásáért a nagyikindai József Attila színjászó csoport *Amese marad* című előadásában.

A szajáni helyi közösség különdíját veheti át a *Sorsok/Sors-ok* érzékeny színpadra állításáért Mácsai Mónika, a magyarkanizsai Fény-Bárka vezetője.

A Vajdasági Magyar Művelődési Intézet könyvcsomagját két társulatban is kiemelkedő színjászói teljesítményéért Antóci Dorottya veheti át.

A Vajdasági Magyar Művelődési Intézet különdíját veheti át a *Marica grófnő* koreográfusi munkájáért Tót Zsaklina.

A Vajdasági Magyar Művelődési Intézet könyvcsomagját veheti át két előadásban nyújtott színészi teljesítményéért Búbos Dávid.

A Dramaturgok Céhe különdíját veheti át színházi gondolkodásmódja elismerésül Oláh Tamás, a magyarkanizsai Gondolat-Jel Társulat rendezője.

A Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség és a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet különdíját, ingyenes részvételt a 2014. évi MADT-táborban Király Sándor, a nagyikindai József Attila színjászó csoport tagja érdemelte ki ígéretes pályakezdő rendezői munkájával.

A Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség és a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet különdíját, az ingyenes részvételt a 2014. évi MADT-táborban színészi teljesítményéért Kocsis Tamás, a topolyai Mara Amatőr Színház tagja kapja.

A Vajdasági Magyar Versmondók Egyesületének különdíját, ingyenes részvételt a 2014. évi nyári Szép Szó táborban a zsűri két előadásban nyújtott színészi teljesítményéért Nyári Ákosnak ítéli.

